

1208
1. písomná zmienka

CHTELNIČAN

štvrťročník obce Chtelnica

ROČNÍK II.

JÚL - SEPTEMBER 2012

ČÍSLO 3

ZLATO V ŽILÁCH

Krv je dôležitou tekutinou v tele človeka. V dnešnom svete betónových džungľí a rýchлом životnom štýle sa cítime tak silní, zdraví a mocní, že si ani neuvedomujeme, kedy sa môže stať niečo zlé nám. Môže sa stať, že to budeme práve my, kto bude v nemocnici čakať na závažnú operáciu, pri ktorej sa ráta so stratou krvi. Častokrát je množstvo krvi veľmi obmedzené, ba dokonca až mizivé, preto je dôležité, aby sme si aspoň raz za čas našli chvíľu a priestor, aby sme ukázali svoju ľudskosť a pomohli. Pomohli bez toho, aby sme za to niečo očakávali. Aby sme pomohli a cítili ten hrejivý pocit na srdci z dobrého skutku. Preto sa chcem v mene celej svojej rodiny a hlavne v mene môjho brata Adama podakovať, že sa nás v našej obci na skupinovom odbere krvi zúčastnilo už dvakrát veľa odhodlaných, úžasných ľudí, ktorí ukázali svoje hrdinstvo. Pracovníci NTSSR boli prekvapení, a ja s nimi, kolko veľa dobrovoľníkov sa nazbieralo. Všetci sme sa z toho úprimne tešili. Nesmierna vďaka patrí práve Vám, taktiež obecnému úradu a jeho pracovníkom, ktorí ochotne vybavili priestory školy. Ďakujeme všetkým ľuďom, ktorí mali a stále majú chufu pomáhať.

Majka Brisudová

Z OBSAHU

strana 2: REALIZOVANÉ PROJEKTY

strana 3: KAMEROVÝ SYSTÉM

strana 3: ENGLISH CAMP

strana 4: VÝSTAVA TRAKTOROV

strana 4: FILMOVÉ PREMIETANIE

strana 5: DRUHÁ ŠANCA

strana 7: REKTOR TRNAVSKEJ UNIVERZITY

strana 8: PROFESOR FRANTIŠEK KOZMÁL

strana 10: Z APOŠTOLSKÉHO LISTU

strana 11: CHTELNIČKE ZVONY

strana 12: 40 ROKOV NAŠEJ ZŠ

strana 12: AKO RIEŠIME VOĽNÝ ČAS DETÍ

strana 13: ZLODEJ MRTVOL

strana 14: DORAST IDE PRÍKLADOM

strana 14: STRELECKÉ PRETEKY

strana 15: YOGA S FREDYM

ÚVODNÍK

Milí čitatelia!

Kráfia sa dni, predlžujúce sa noci, pomaly sa červenejúce lístie, otrávené tváre školopovinných, to všetko sú jasné znaky toho, že leto sa skončilo a život znova zapadol do svojich starých známych koľají. Dovolenkári už opäť tvrdo zarezávajú v práci, študentom sa nad knihami zaparujú hlavy a ten milovaný pokoj a relax, ktorý mnohí z nás aspoň na krátky čas cez leto prežívali, si k nám opäť zasadne najskôr pri štedrovečernom stole. Neznie to súčasťne príliš pozitívne, no netreba zúfať. Aj jeseň a všetky povinnosti s nou spojené dokážu priniesť človeku potešenie. Neviem, či je to ešte stále v móde, ako keď som ja bola malá, no rozkopávať popadané lístie alebo sa naháňať po kopcoch so šarkanmi malo svoje čaro. A tiež nie je zlé, ak konečne deti nevysedávajú celý deň doma, prípadne nepobehujú len tak bez rozmyslu po celej dedine. Aspoň polovicu dňa rodičia vedia, že sa im niečo užitočné dostáva do hlavy. Ako vratíme, jeseň nie je zlá. Predstavuje skôr nový začiatok. Nielen pre školákov a prírodu, ktorá sa pomaly zbavuje svojho celoročného odevu, ale možno aj pre naše noviny. Pretože už opäť máme šancu Vám pripomienuť, čo všetko sa u nás počas posledných mesiacov vykonalo, udialo, čo nás čaká a úprimne dúfam, že s každým jedným číslom našich novín sa zlepšujeme aj my, naša malá skupinka redaktorov. Na záver Vám len želám, milí čitatelia, peknú, nie príliš chladnú jeseň a príjemné čítanie nového čísla našich novín.

Lenka Miškolciová

STARÍ VS. MLADÍ

Alojz Bašnák, Karolko Puttera, Klemo Bocán, Jaroslav Roth. Mená Chtelníčanov, ktorí už nie sú medzi nami, ale ja som nesmierne rád, že som mal to štásie s nimi viac či menej času stráviť a niečomu sa priučiť. Niektoré ich slová mi dávajú zmysel až teraz, po rokoch, a preto si ich vzáim o to viac. Čím sú ich myšlenky staršie, tým sú zreľšie a hodnotnejšie. Zvlášť v tejto akejsi rýchlej a čudnej dobe.

Na začiatku som spomenul rodákov, s ktorými som ja prehodil zopár slov a veľmi mi pomohli. Som však presvedčený, že Chtelnica sa môže pochváliť viacerými vzácnymi žijúcimi, ale aj zosnulými spoluobčanmi, u ktorých by som mohol oceniť ich pomoc, radu alebo myšlenky. Doba, ktorú všetci prežívame, je naozaj akási veľmi rýchla. Nemali by sme ju preto zbytočne premáriť, ale dať zo seba čo najviac a zanechať po sebe niečo zmysluplné. K tomu by nám mali pomôcť práve tí starší, ktorí sú už životom ošľahaní a majú toho už veľa za sebou. Dávam preto do popredia symbiózu starí - mladí .

Mladí by mali počúvať starších, skúsenejších, aby sa vyhli zbytočným problémom. Starší by mali načúvať tým mladším, aby sa dozvedeli, čo chčú, čo ich trápi a boli pripravení im pomôcť. Treba ešte dodať, že mladí sú rýchli, nedočkávaj a chceli by robiť veľa vecí naraz. Práve tu sú vystavení veľkému riziku, v ktorom môžu pomôcť práve tí starší. Podľa seba môžem povedať, že je ľahšie ich posluchať, aj keď nám chcú dobre. Mladosť - pochabosť. U starších zase badám určitú dávku nervozity. Akoby sa nevedeli zmieriť s faktom, že s ich vekom im ubúdajú sily, slabne zrak, sluch a nechú sa zmieriť s tým, že už nestacia v určitých veciach mladším. Takže v oboch prípadoch je potrebné hľadať v nás veľa trpežlivosti a tolerancie. Upozornujem, že musí byť obojstranná, inak to nebude fungovať.

Ná záver len veľká vdaka ľuďom, ktorí už nežijú, ale boli múdri, čestní, pracovití, spravodliví, vdaka ktorým môžeme my mladší stavať na ich základoch a chystať pomaly miesto aj pre naše deti.

Marián Bašnák

REALIZOVANÉ PROJEKTY

Projekt: „Záchrana historického objektu chtelnického kaštieľa pred jeho pokračujúcou destrukciou - 1. etapa: sanácia havarijného stavu strech hlavnej budovy a pavilónov kaštieľa v Chtelnici“
sa realizoval

S FINANČNOU PODPOROU
MINISTERSTVA KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Projekt: „Záchrana historického objektu chtelnického kaštieľa pred jeho pokračujúcou destrukciou - 2. etapa: odvod daždovej vody od múrov národnej kultúrnej pamiatky“
sa realizoval
vďaka finančnej podpore bývalej predsedníčky vlády SR
Ivetty Radičovej.

Z OBECNEJ MATRIKY

Naši jubilanti:

- 96 oslávil
Štefan Radzo
- 94 oslávila
Štefánia Marikovičová
- 91 oslávila
Františka Polakovičová
- 85 oslávili
Dominik Žažo
Emília Rechtoríková
- 80 oslávila
Emília Slamková

Srdiečne blahoželáme!

Narodili sa:

- Zara Kosmálová**
Nikolaj Kniš
- Aggelos Súkeník**
- Sára Kopičiaková**
- Liana Horňáková**

Vítajte medzi nami!

Manželstvo uzavreli:

- Ing. Zuzana Jakábová
a
Juraj Komadel
- Petra Hučínova
a
Boris Gregorovič
- Jana Knoblochová
a
Ing. Rudolf Halenár
- Katarína Nerpasová
a
Marek Jankovič

Želáme veľa lásky a porozumenia na spoločnej ceste života.

Opustil nás:

- Eva Švecová (61r.)
- Jozef Macko (63r.)
- Emília Knoblochová (97r.)
- Peter Jedlička (41r.)
- Margita Chrválová (77r.)
- Bohumil Turanský (65r.)

S úctou spomíname.

KAMEROVÝ SYSTÉM

Medzi ďalšie konkrétné výsledky činnosti OcÚ Chtelnica možno zaradiť skutočnosť, že v apríli 2012 obec Chtelnica podpísala s Obvodným úradom Trnava Zmluvu č. 28/Π/2012 o poskytnutí dotácie zo ŠR SR na zabezpečenie úloh prevencie kriminality. Na jej základe bola uvedeným úradom poskytnutá dotácia vo výške 8 000,00 Eur, určená na vybudovanie kamerového systému v našej obci. Predmetný kamerový systém bol inštalovaný v priebehu mesiacov jún – august 2012. V prvej fáze sa podarilo inštalovať 6 kamier, ktorými sú monitorované najexponovanejšie miesta v obci, pričom v budúnosti je ambíciou obce inštalovať na všetky problematické miesta ďalšie kamery. Zmysluplnosť realizácie tejto investície sa potvrdila už v prvých dňoch jej uvedenia do prevádzky ako dobrý pomocník pri hľadaní vinníkov dopravných nehôd, či drobných kriminálnych priestupkov.

Ing. Zita Červeňanská
prednosta OcÚ Chtelnica

Projekt: „Vybudovanie kamerového monitorovacieho systému ako prostriedku na zabezpečenie prevencie kriminality v obci Chtelnica“

sa realizoval

s finančnou podporou Obvodného úradu Trnava z programu O6VOK
- ochrana verejného poriadku, bezpečnosti osôb a majetku

• What colour is it?

Projekt sa realizoval
s finančnou podporou
Trnavského samosprávneho kraja.

ENGLISH CAMP

Pod vedením Barbory Bocánovej z OZ Naša Chtelnica sa v júli 2012 konal 1. ročník anglického tábora v bývalej polícajnej stanici. Mohli sa doň prihlásiť deti všetkých vekových kategórií. Menšie deti prišli v sprievode rodičov o 8.00 hod a o 15.00 hod si svoje ratolesti opäť vyzdvihli. Počas dňa bol pre ne pripravený program, v ktorom sa učili spievať a rozprávať v anglickom jazyku. Pre deti boli každý deň pripravené rôzne súťaže a zábavné hry na ihrisku. Počasie im prialo, takže si všetci užili veľa zábavy. Nechybal pitný režim, desiatka, obed (vo Hviezde) a olovrant.

Posledný deň prebiehal v karnevalovej nálade. Všetci, vrátane animátoriek Lívie a Silvie Stanovičových, Mirky Hlavatovičovej, Radky Voznickej a Inky Kičinovej, ktoré celý týždeň pomáhali Barboře s deťmi, prišli hneď ráno v maskách a v kostýnoch. Karneval sa konal vonku a o dobrú náladu bolo opäť postarané. Deti sa dobre zabávali, tancovali a nakoniec prebehlo i vyhodnotenie masiek. Každý dostal sladkú odmenu. Tak ako každý deň i tento ubehol veľmi rýchlo a všetci sa museli rozlúčiť. Myslíme, že všetci boli spokojní a odnesli si veľa nových zážitkov.

Týmto sa chceme v mene rodičov a detí podakovať za realizáciu Barboře Bocánovej a animátorkám. Dúfame, že sa takto stretneme aj o rok v ešte hojnejšom počte.

Simonka a Pavla Homolové
foto: animátorky tábora

• Where is it?

• Bye!!!!

OPAKOVANIE JE MATKOU....

Slová, ktoré si môžete prečítať v nasledujúcich riadkoch Vás možno oslovia, možno nahnevajú. No predsa podľa porekadla „Opakovanie je matkou múdrosti.“ opäť sa Vám prihováram na často opakovanú tému – separovania odpadu v našej obci. Nebudem vyrátať kolko platíme, kolko ton odpadu sme vyprodukovali alebo kolko smetných nádob je v tom-ktorom dome a pritom na počet obyvateľov ani nemali byť. Opakovat Vám však musím tú najdôležitejšiu a principálnu vec. Predstavte si, že všetky výdavky za odvoz, uskladnenie a upratovanie v obci platíte zo svojho rodinného rozpočtu. Pretože obecný rozpočet je rozpočtom nás všetkých. Zbytočne platíme za kamene v smetiakoch, pokosenú trávu v smetiakoch, biologický odpad v smetiakoch a odpad, čo patrí do separovaného zberu. Ak sa bude takýto odpad stále nachádzať v smetiakoch, nezastaví sa zvyšovanie poplatkov za smeti. Zbytočne platíme za to, že sme všetci spolu nedisciplinovaní a obec bude musieť z každoročného rozpočtu dotovať nakladanie s odpadmi. Oberáme rozpočet o finančie, za ktoré by mohol byť opravený aj chodník trebárs na vašej ulici. Musíme ale pochváliť tých z vás, ktorí ste si uvedomili, že príroda okolo nás nie je jedno veľké smetisko. Už sa tak často nestretávame s odpadkami na našich vychádzkach do prírody, no je predčasné si myslieť, že si to všetci uvedomujú. Treba si všimnať aj svojich susedov, či návštěvníkov obce, aby svojím nezodpovedným správaním zbytočne nezaťažovali náš spoločný rozpočet. Ak ušetríme, môžeme si vynoviť niečo iné. Ak niekto vysype odpad tam, kde nepatrí, musia ho obecní pracovníci naložiť, odviezť a potom ešte musíme zaplatiť zaň na skládku. A to je pre obec dvojitá strata. Prvá strata je z toho, že pracovníci a vozidlo mohli za tú dobu stavať a nie upratovať po niekom. Druhá strata z toho, že je to už odpad pomiešaný a znehodnotený, ktorý musí ísť len na zneškodenie skládkovaním a zneškodenie jednej tony takéhoto odpadu s dopravou na skladku vyjde cca. 60 EUR za tonu. Pri trende skoro 50 ton odpadu z našej obce za mesiac je to skoro 600 ton za rok a to sme separovanie odpadov zvýšili o 50%. Stúpajúce náklady za pohonné hmoty a poplatky za zneškodenie odpadov nám neslubujú žiadne zlacnenie týchto služieb. Obec ako správca prostriedkov a subjekt zodpovedný za nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom sa snaží vytvárať možnosti pre separovanie a materiálové zhodnotenie odpadov.

Zdvojnásobili sme počet kontajnerov na separovaný zber, naplno je možné využívať služby zberného dvora a tak isto drobný stavebný odpad z drobných úprav domov môžete využívať na určené miesto. Periodicita zvozu plastových vriec s obalmi z plastov sa skrátila zo 6 na 4 týždne. Tí ktorí sú zdá, že je odpadu veľa a nevyváža sa, si musia uvedomiť, že sa obrovsky zvýšila produkcia odpadov z plastov, a preto sú pre všetkých vrecia akési malé. V tomto období jednáme o dodávke ďalších kontajnerov na separovaný zber, aby boli rovnomerne rozmiestnené po celej obci.

Ak si nie ste istý ako naložiť s odpadom, aby ste nespôsobovali zbytočné starosti a náklady pre obec, kontaktujte pracovníkov obecného úradu alebo Obecného podniku služieb.

Snažíme sa podmienky zlepšovať, ale podstatná je spolupráca všetkých občanov. Ďakujem všetkým, ktorí si uvedomujú potrebu spolupráce a prosím ich, aby im nebolo ľahostajné konanie susedov, kamarátov, detí a vysvetlili im o čo sa snažíme. Chceme ochrániť prírodu a vaše finančie pred zbytočným plynutím za zneškodenie odpadu, keď existuje aj iná možnosť. Ďakujem za pochopenie a spoluprácu.

Starosta obce

VÝSTAVA TRAKTOROV

Dňa 24. júna sa stretli nadšenci podomácky vyrobenej poľnohospodárskej techniky na futbalovom ihrisku. Do akcie sa zapojilo 32 posádok traktorov a inej poľnohospodárskej techniky alebo náradia. Všetci návštěvníci si mohli prezrieť množstvo techniky rozdelenej do kategórií: samovýroba traktorov, záhradná technika a náradie. Zvedavé pohľady nazerali do ich „útrob“, snivo postávali a viedli nekonečné diškury. Raritou bol najstarší továrensky vyrobený traktor pána Piačku.

Výstava trvala celý deň, niektoré „zlatička“ si na záver odniesli trofej. Ocenení boli: v kategórii samovýroba – Jurkas, D. Slamka, P. Kičina, J. Ješko, P. Vaško, D. Borovský, P. Homola; v kategórii záhradná technika – I. Gacko, I. Kyselica, P. Augustín; v kategórii náradie – J. Polakovič a L. Stolárik. Zvláštnu cenu si odniesli R. Slamka, Š. Tomáška, Pavol Tomáška a Peter Tomáška.

Výstavu organizovala partia nadšencov pod vedením Miroslava Pňákovíča, ktorý prisľúbil zorganizať budúci ročník s ešte pestrejším programom. Organizátori si zaslúžia vysoké uznanie. Akcia sa konala vďaka podpore sponzorov: Auto riccembí Iveco, Kamenárstvo Bocán, Kamenárstvo Pripko, Voda – kúrenie – plyn Rožič, Autoservis Slupor, Autodoprava Tomáška, Dios Slovakia, Klenoty Vráblová, František Vrábel, PD Dolný Lopašov, Stavebniny Tomáška, Potraviny Piačka, Autodoprava Blažko, Pneuservis Púdela, Truck Shop, Mototechna Vrbové, Autoservis Pňákovíč, Roman Bolla.

Barbora Bocánová
foto: Peter Fančovič

FILMOVÉ PREMIETANIE NA JEDNOTKU

V poslednej dobe sú na Slovensku veľmi populárne filmové premietania, ktoré v lete prebiehajú vonku. Na chtelnicej lúke pri fare sme usporiadali práve takéto večerné premietanie. Premietalo sa dva dni prvý augustový víkend, každý večer dva filmy. Počas prvého večera sme začali dokumentom Strážca divočiny, prostredníctvom ktorého nás tvorcovia pozvali do krásnej, divokej prírody našich Tatier. Po tomto dokumente nasledoval klasický čiernobiely film Casablanca, ktorý je z roku 1942. Musíme priznať, že tento film sa netesil príliš veľkej obľube, čo bolo badať pri počte zúčastnených divákov. Za to sobotňajší večer dopadol na jednotku. Začínať sa dokumentom Mongolsko – V tieni Džingischána, ktorý je od známeho slovenského dokumentaristu Pavla Barabáša. Tento film, ktorý obsahuje netradičný pohľad na súčasné Mongolsko spojil autor s dejinami dávnej minulosti, za čo dostal niekoľko ocenení. Sobotňajší večer sme zakončili českou komédiou Muži v nádeji. Práve týmto filmom sme sa presvedčili a do ďalších ročníkov poučili, že dávame prednosť českým filmom a hlavne komédiám, pri ktorých si človek oddýchnie od svojich každodenných povinností. My len dúfame, že sa nám podarí získať práva na premietanie dobrých filmov a počasie nám dovolí zorganizovať takúto akciu každý jeden rok.

Petra Machová

DRUHÁ ŠANCA

Prvú prázdninovú nedelu sa v krásnom prostredí pod chtelnickým kaštieľom konal kultúrny program s názvom „Druhá šanca“. Program na obnovu kaštieľa zorganizovali obec Chtelnica, ZŠ Chtelnica, CZUŠ sv. Gorazda Vrbové - pobočka v Chtelnici, Klub jednoty dôchodcov a Klub umenia a histórie v Chtelnici.

Obec Chtelnica vyhlásila dobrovoľnú verejnú zbierku na financovanie rekonštrukcie časti kaštieľa pre vytvorenie galérie umeleckých diel a historickej expozície Chtelnice a jej okolia a týmto kultúrnym programom ju oficiálne odštartovala. V programe sa predstavili žiaci ZŠ pod vedením p. učiteľky Aleny Silnej, mladé spevácke talenty zo CZUŠ sv. Gorazda Vrbové - pobočka v Chtelnici pod vedením p. učiteľky Lenky Záhorovej a hudobná skupina žiakov CZUŠ sv. Gorazda Vrbové - pobočka v Chtelnici „School band“ pod vedením p. učiteľa Lukáša Slabého. Janko Rosnička spolu s jeho šarmantou asistentkou Rosnicou z divadla Och – Chtelnica predpovedal počasie a Eržika porozprávala o tom, ako sa chystala na dovolenku k moru.

Folklórna skupina z Kočína a Lančára „Podhoranka“ svojím programom divákov preniesla do časov, keď ešte kroje boli bežným každodenným odevom. Na záver vystúpila kapela Musica Natura, muzikantský projekt učiteľov a priateľov umenia, s vlastnými úpravami svetoznámych hitov.

Celým programom divákov sprevádzala p. Ivana Slabá, ktorá oboznámila návštěvníkov aj s historiou chtelnického kaštieľa. Kultúrny program bol spojený s výstavou žiackych prác talentovaných žiakov ZŠ Chtelnica a výtvarného odboru CZUŠ sv. Gorazda Vrbové - pobočka v Chtelnici. Krásne dielka mladých umelcov si mohli návštěvníci zakúpiť. Sprievodnou akciou programu bola prehliadka 2 bášt kaštieľa a pivničných priestorov, ktoré doteraz neboli verejnosti sprístupnené.

Aj napriek tomu, že v tento deň bolo extrémne teplo, prišli si pozrieť „Druhú šancu“ a schladit sa do priestorov kaštieľa nielen Chtelničania, chtelníckí rodáci, ale aj návštěvníci z okolia. Mnohí z nich si pospomínali na časy, keď chodili do kaštieľa do školy.

Obec Chtelnica sa chce touto cestou podakovať všetkým spoluorganizátorom a všetkým návštěvníkom, ktorí svojou účasťou a finančným príspevkom podporili túto milú akciu. Svojou podporou tak utvrdili organizátory v tom, že má význam organizovať pre ľudí podobné kultúrne akcie.

Pre tých, ktorí sa rozhodli podporiť zbierku na obnovu národnej kultúrnej pamiatky - chtelnického kaštieľa, uvádzame, že zbierka potrvá do 15.12.2012 a finančný príspevok môžu zaslať na bankový účet č. 1142711056/1111 v UniCredit Bank Slovakia, a.s., alebo vkladom v hotovosti do pokladne obecného úradu. O výsledkoch zbierky a použití zbierkou získaných finančných prostriedkov bude informovať občanov Obecné zastupiteľstvo, starosta obce a prednosta obecného úradu.

Obec Chtelnica Vám ďakuje za akúkoľvek formu podpory.

CHTELNIČANIA – SPOLUOBČANIA

Týmito slovami, ktorými Vás oslovujeme, nie sú iba frázou, ale označením nás vo vzťahu k miestu spoločného bývania. Tak ako i Vy sa zaoberáte svojimi životnými potrebami, aj my, členovia založeného „Klubu umenia a histórie“ (dalej len KUH) v Chtelnici, sa tejto potrebe nedokážeme vyhýbať. Rovnako sa snažíme udržovať, prípadne vylepšovať život sebe, svojim rodinám. Ale niekoľko našich spoluobčanov chce priniesť do nášho života niečo nový - kultúru, umenie, objavovanie a odkryvanie našej histórie. Toto predstavzatие napĺňajú svojím časom, nápadom, prácou, predkladaním projektu, finančnými prostriedkami atď., ktoré by si v inej aktivite mohli tiež vylepšovať svoju ekonomickú situáciu. Vidia a vedia, že cestička, na ktorú spoločne vykročili, nebola doposiaľ prešliapaná. Ale vízia – predstava, že stretnávanie sa s umením a s históriou našej obce aj regiónu a popri tom zachrániť časť kultúrnej pamiatky – kaštieľa, je tá správna. Stretnávame sa s názorom, že zachraňovať sa to neoplatí, že to bude vela stáť, kde na to zobrať, iným je to ľahostajné. Ale stretnávame sa s mnohými, ktorí nás povzbudzujú a utvrdzujú v tom, že by to bola večná a „nenapravitelná“ škoda nechať ju zruinovať. Nie je dôležité komu kaštieľ slúžil a patril, iste ho stavali aj naši predkovia, ale že patrí nám, občanom Chtelnice. V našom klube máme jasné predstavu a náplň – program, ako rekonštruovaný priestor severnej bašty využívať. Organizovali by sa v ňom komorné koncerty, pozývali by sa výtvarníci, umelci, spisovatelia, recitátori, domáci aj zo širšieho okolia, ktorí by nám mali čo „povedať“. Samozrejme uviesť do života aj tak dôležitú „sieň histórie“ – nášho múzea, kde sa budú naši historici snažiť priblížiť všetky dostupné fakty a artefakty z našej minulosti, čo by Vás určite zaujalo. Prosíme Vás o podporu myšlienky, aby nezanikla skôr, ako sa narodí, skôr, ako sa naučí chodiť, skôr, ako dospeje a skôr, ako sa zapoji do života našich spoluobčanov. Ak len trocha pocítíte náklonnosť tejto myšlienke, dajte to najavo – slovne, ručne alebo aj finančne. Vo Vás vidíme spoluľastníkov tohto majetku, ktorí by mohli (mali) zafinancovať podľa svojich možností tento projekt. Veľmi je to potrebné a verte, že sa všemožne snažíme o získanie prostriedkov a budeme v tom pokračovať. Vieme, že doba nám nepraje. Musíme si uvedomiť, že to nerobíme len pre seba, ale hlavne pre mladých, malých a verne aj tých, ktorí ešte len prídu, aby sa mali možnosť hrdieť tým, čo majú. Je to na Vás všetkých, ktorí tu žijete, na tých, ktorí odišli za prácou, ale aj na iných, ktorí chcú a aj podporia usluštilu a dobrú vec. Budeme radi, keď sa pridáte.

Členovia KUH Chtelnica.

PRED ŠTYRIDSIATIMI ROKMI

Pokračuje v odkrývaní ďalších záznamov našej obce rokom 1972. Obci sa darilo aj napriek apokalyptickému počasiu, ktoré v súčasnosti skôr považujeme za absolútne bežné. Bol to rok kedy sa viac sobášilo a robilo ako zomieralo, čo naopak v súčasnosti považujeme skôr za výnimočné.

POPIS OBCE

V marci 1972 bolo položené kanalizačné potrubie v Parkovej ulici, ktoré bolo napojené na školskú kanalizáciu.

27.3.1972 bola kolaudácia učební a fasády novostavby ZDŠ ako aj učiteľskej štvorbytovky.

17.4.1972 bola kolaudácia obchodného domu Hviezda a dňa 26. júna 1972 bolo slávnostné otvorenie tejto peknej budovy.

V auguste 1972 bol zakrytý kanál popri obchodnom dome Hviezda, ktorý ide od budovy bývalej národnej školy.

V júni až auguste bola opravená fasáda farského kostola a čiastočne bolo opravené aj jeho okolie.

V tomto čase sa tiež dokončila výstavba telocvične pri novostavbe ZDŠ.

V mesiaci apríli sa začala novostavba ZDŠ zariadovať novým nábytkom a 29. mája 1972 sa tu začalo riadne vyučovanie. V telocvični ešte stále pracovali stavbári.

Od júna 1972 Ministerstvo vnútra SSR započalo adaptačné práce v kaštieli, ktorý MNV administratívou dohodou odovzdal spomenutému ministerstvu pre potreby krajskej školy VB.

V júli 1972 bola odovzdaná svojmu účelu tretia dvanásťbytová jednotka v Chtelnici.

V auguste 1972 MNV dal vybudovať na Kúrii 2 bezprašné cesty. V tom istom čase bola dokončená aj bezprašná cesta na Husárskej ulici.

Dňa 4.9.1972 bola novostavba ZDŠ slávnostne odovzdaná svojmu účelu. Bol to sviatok celej obce. Žiaci, učitelia, rodičia a hostia za zvukov miestnej dychovej hudby íšli v sprievode od bývalej budovy národnej školy k novostavbe ZDŠ. Na otváracej slávnosti prehovoril tajomník ideologickej oddelenia OV KSS s. Hanschut a podpredseda ONV s. Karel, ktorý prestrihol aj pásku pred vchodom do novej školskej budovy. Kultúrny program obstarali žiaci ZDŠ a dychovka. Po slávnosti bol spoločný obed v reštaurácii Hviezda. Výdavky spojené so slávnosťou uhradili JRD prískolených obcí.

V októbri 1972 MNV dal zrenovovať pomník padlých v Malom parku.

POČASIE

V roku 1972 bolo mimoriadne nepriaznivé počasie, najmä poľnohospodárstvu.

V januári bola veľmi mierna zima a sucho. I február možno charakterizovať ako teplý a suchý. Iba v marci sa dostavili občasné prehánky bez výrazných zrážok. Potom zavládlo zase sucho. Veľké dažde a búrky boli od 16. do 20. mája. Mimoriadne chladno a daždivo bolo v júni. V júli od 5. do 14. boli veľké dažde a občas aj búrky. 16. júla bol veľký leják s ľadovcom, ktorý zničil tabak na JRD a spôsobil aj iné veľké škody na úrode. V čase od 14.7. do 19.7. nastali zase veľké horúčavy. Teplomer vystúpil na 32 °C.

26.7. ráno obloha bola veľmi zatiahnutá a bola takmer tmá. Dostavila sa silná búrka s prieťrou mračien. Veľké prívaly vody zaplnili priekopy a valili sa po hradskej. Námestie bolo zaplavenej vodou, ktorá natiekla do cukrárne, knižnice a chodby kina. Voda niesla veľa bahna na námestie a do Malého parku. Podobná

búrka bola aj v noci 27.7.1972.

V auguste spočiatku bolo pekne neskôr bolo horúce počasie s teplotami až 34 °C.

Žatevné práce sa veľmi oneskorili a boli rušené daždom najmä v dňoch 16. a 17.8.1972

V septembri a októbri vládlo pekné jesenné počasie, ktoré trvalo až do 9.11.1972, kedy z rána mrholilo.

20. novembra padal prvý sneh, ktorý sa hneď topil. Potom mierne počasie bez zrážok trvalo až do konca roka.

OBYVATEĽSTVO

V roku 1972 sa narodilo 39 detí a zomrelo 11 ľudí.

Občianske preukazy boli vydané 84 žiakom ZDŠ dňa 8.6.1972 v spoločenskej miestnosti ZDŠ. Vydať ich predsedu MNV Karol Bašnák. Za VB bol prítomný podpredorčík Vladimír Belobrad.

V roku 1972 uzavrelo manželstvo 26 párov.

Dňa 31.9.1972 bola promovaná na doktorku lekárskych vied Silvia Kríštúfková, chtelnická rodáčka.

Dňa 18.7.1972 mala občiansky pohreb Františka Zábrodská za účasti asi 150 osôb.

Dňa 12.9.1972 dožil sa 70 rokov František Stračár, viacnásobný predsedu MNV, poslanec KNV a bývalý tajomník OV KSS v Piešťanoch.

Správa obce.

V zložení MNV zmeny nenastali. Predsedom bol Karol Bašnák, tajomníkom Vojtech Miazga. V aparáte MNV pracovali: Marta Oslejová, účtovníčka, Mária Bocánová, matričárka a Anna Galbová, hospodárka. Menovaná zastupovala Viera Krihovú, ktorá bola na materskej dovolenke.

PRIEMYSEL

Na úseku priemyslu nenastali zmeny. Závod Piešťanka aj v tomto roku pracoval pod vedením J. Matušovského. K 31.12.1972 zamestnával 63 zamestnancov, z toho 2 mužov. Vyrábal pracovné obleky, detskú konfekciu, vetrovky a plyšové kabátiky pre Predajňu Piešťanky v Bratislave a posteľnú bielizeň pre Rakúsko.

Pri MNV aj v tomto roku boli v činnosti prevádzkarne: maliarstvo a natieračstvo, holičstvo a kaderníctvo a povozníctvo.

Pri MNV aj v tomto roku boli v činnosti prevádzkarne: maliarstvo a natieračstvo, holičstvo a kaderníctvo a povozníctvo.

V Dome služieb bola v prevádzke Opravovňa obuvi – Vкус, opravovňa televízorov a sklárstvo. Vкус mal v obci i v tomto roku dve krajčírske dielne.

POLNOHOSPODÁRSTVO

Pre hojné dažde obilia veľmi poľahllo. Práce boli veľmi sťažené a pri zbere obilia boli aj veľké straty. Úroda ďatelin bola veľmi dobrá.

Denný prírastok u hovädzieho dobytku vo výkrme činil 0,915kg, u ošípaných 0,532kg. Úžitkovosť u kačíc: znáška 111ks vajec, z toho vyliahnuté na 1 kačicu 66,6 káčat.

V roku 1972 sa v JRD narodilo 2895 ciciakov, z toho uhynulo 137 kusov. Odstav na 1 matku bol 19 kusov.

Prepis je zachovaný v pôvodnej úprave a pravopise. Je krátený.

-red

REKTOR TRNAVSKEJ UNIVERZITY – CHTELNICKÝ RODÁK

• Plaketa Trnavskej univerzity

Pochádzal z roľníckej rodiny, napriek tomu príslušníci rodiny Palkovičovcov zastávali v mestečku rôzne funkcie. Mestečko Chtelnica sa stalo už začiatkom 17. storočia sídlom šľachty a celého dobrovodského panstva vo vlastníctve Erdődyovcov. Dokonca koncom 17. storočia študovali na univerzite viacerí zemania z Chtelnice, a to konkrétnie z rodu Podgačič, Svatoš, Nevedy atď. Martin Palkovič absolvoval základné vzdelanie v mestečku. Neskôr študoval na Gymnáziu v Trnave, ktoré ukončil v r. 1625. Dňa 17.10.1625 vstúpil do Spoločnosti Ježišovej (Jezuiti) v rakúskom Leobene. Získal noviciát a neskôr študoval filozofiu na Univerzite vo Viedni. Tu dosiahol aj hodnosť magistra filozofie a slobodných umení. Pokračoval štúdiom teológie a v roku 1633 z nej získal doktorát. Na pôde viedenskej univerzity prednášal filozofiu a hebrejský jazyk. Vo Viedni pôsobil aj ako prefekt kolégia Pázmaneum. Plynule ovládal latinčinu a nemčinu. Na horšej úrovni bola jeho maďarčina. Spolu s ostrhomským arcibiskupom kardinálom Petrom Pazmánom spolupracoval na založení Trnavskej univerzity. Dňa 12.5.1635 bola vyhotovená zakladacia listina Trnavskej univerzity, na zriadenie ktorej významne prispel aj cisár Ferdinand II. Univerzita mala pri svojom vzniku len filozofickú a teologickú fakultu. Slávnostné otvorenie sa uskutočnilo 13. novembra 1635. Martin Palkovič prednesol slávnostný prejav a na ďalší deň začal prednáškovou logiky na tému o podstate rozumovej filozofie. Napriek tomu školský rok s pravidelnou prednáškovou činnosťou začal až v januári 1636. Martin Palkovič od vzniku univerzity zastával rôzne funkcie: dekan filozofickej fakulty od r. 1637, protektor študentov a dekan teologickej fakulty 1640-1642, kancelár v rokoch 1642/43, 1652/53 a 1657-1660, riaditeľ tlačiarne 1658-1660, pričom stále bol riadnym profesorom viedenskej univerzity. Rozsah jeho mimoriadnej

Martin Palkovič, vzdelanec a jezuita, ktorý pôsobil na *historickej* Trnavskej univerzite v Trnave, patril medzi jej najvýznamnejšie osobnosti. Martin Palkovič sa narodil 4. októbra 1607 v Chtelnici.

inteligencie dokazuje aj fakt, že získal doktorát z filozofie aj z teológie. Na Trnavskej univerzite bol promovaný za prvého doktora teológie (1640). V tom čase prednášal dogmatiku. Pre Trnavskú univerzitu bol mimoriadnou osobnosťou. Predovšetkým sa zaslúžil o výstavbu univerzitných budov, dokonca uzavrel zmluvu s Pietrom Spazzom, staviteľom univerzitného kostola, o vybudovanie východného traktu jezuitského kolégia. Svojím intelektom vysoko pozdvihol odbornú úroveň univerzity. Tu prednášal filozofiu, najmä Aristotelovu a aj metafyziku. Na teologickej fakulte vyučoval hebrejnú, teológiu a kanonické právo. Učil aj kontroverzistiku a morálku. Okrem iného pôsobil aj na jezuitskej univerzite v Štajerskom Hradci (Graz) v rokoch 1645-1646. V roku 1649 bol zvolený za rektora Trnavskej univerzity. Za rektora bol zvolený celkovo šesťkrát. Jeho zvolenie za rektora bolo podmienené jeho znalosťami pomerov v Trnave a nepochybne aj jeho širokým rozhlásom. Tento úrad zastával aj v rokoch 1649-1652 a 1654-1657. Ako rektor univerzity dokonca žiadal o pomoc panovníka Ferdinanda IV., nakoľko bola univerzita v stálych finančných ťažkostach. V historických prameňoch je uvádzaný ako *Martinus Palkouits*, niekedy aj *Palkovich Slavus Vitenciensis*, teda je jedným z mála profesorov, ktorým je priznávaná slovenská národnosť a zdôraznený je aj jeho pôvod z Chtelnice. Významná je aj jeho literárna činnosť. Zachoval sa aj Palkovičov rukopis teologickej polemiky s rektorm evanjelického gymnázia v Ružomberku. Hoci sa zaoberal aj fyzikou, jeho dielo sa z tejto oblasti nezachovalo. Pri vzniku Košickej Univerzity (1657), ktorú založil jágerský biskup Benedikt Kišdy, bol vyslaný jezuitami, aby novú univerzitu vzal pod svoje ochranné krídla. Pôsobil ako jej prvý rektor v rokoch 1660-1662. Aj tu si získal veľkú popularitu a bol významným profesorom. 15. septembra 1662 bol však zavraždený rukou najatého vraha za doposiaľ nevyjasnených okolností. Bol pochovaný v Košiciach. Na jeho pomníku sa vyzdvihuje jeho pracovitosť, vytrvalosť a tvrdá osobná disciplína. Martin Palkovič bol však predovšetkým mimoriadny humanista a vzdelanec.

Peter Bučko

foto: Attribution: Martin Hlauka (Pescan)

CHTELNIČAN - PROF. KOZMÁL

Dvojstranu tohto čísla budeme venovať významnému chtelnickému rodákovi. Profesor Kozmál bol dosiaľ najvýznamnejšou osobnosťou spájajúcou rozvoj chemickotechnologického spracovania najdôležitejšej organickej suroviny Slovenska – dreva, s rozvojom vysokoškolského vzdelávania. Za jeho celoživotnú činnosť, a nielen v oblasti chemickej technológie dreva, celulózy a papiera, mu patrí naša úprimná úcta a vďaka.

Profesor František Kozmál sa narodil 15. novembra 1901 v Chtelnici nedaleko Piešťan. Po maturite na gymnáziu v Trnave začal študovať na Českej vysokej škole technickej v Brne, ktorú ukončil v roku 1925 štátou skúškou v odbore chemického inžinierstva. Súčasne v rokoch 1923-24 študoval chémiu na Prírodovedeckej fakulte Masarykovej univerzity v Brne, kde dosiahol absolutorium.

Po skončení štúdií nastúpil na Ústav pre potravinársku a súdnu chémiu pri Vysokom učení technickom v Brne (1925). Odtiaľ odišiel pracovať do priemyslu – pracoval v Žilinskej továrnii na celulózu (1925), v Továrnii na umelé vlákna v Senici (1926), v liehovare Chtelnica (1927) a v Harmaneckej továrnii na papier (1927 – 1937).

V tom čase, vo funkcií vedúceho výroby v Harmanci, si už uvedomil význam dreva – ako základnej a trvalej suroviny pre rozvoj slovenského priemyslu. V rovnakej funkcií nastúpil v roku 1937 do Slovenskej papiernice v Ružomberku. V tom istom roku sa začala aj pedagogická činnosť profesora Kozmála – bol spoluzačitateľom a učiteľom na nižšej Priemyselnej škole celulózo - papiernickej (1939-1943).

V roku 1943 začal pôsobiť i na Slovenskej vysokej škole technickej (SVŠT), ktorá vzniká v roku 1937 na základe Memoranda vláde ČSR z roku 1936, kde sa vyslovuje potreba zriadenia „vysokej školy chemickotechnologickej s odborom pre skúmanie a spracovanie dreva“. V roku 1943 bol založený na základe vyššie uvedenej požiadavky na Odbore chemickotechnologického inžinierstva SVŠT Ústav chemickej technológie dreva. Zakladateľom a prvým prednóstom ústavu sa stal profesor František Kozmál – od septembra 1943 bol menovaný suplentom a správcom Ústavu chemickej technológie dreva, ktorý mal neskôr pôsobnosť pre celé Československo.

V Ružomberku pracoval až do 5. septembra 1944, keď po obsadení mesta odišiel do Banskej Bystrice a aktívne sa zapojil do príprav SNP. Ako aktívny účastník

• Rodný dom prof. Kozmála

• Ulica pomenovaná na jeho počesť

SNP sa musel s manželkou Kornélou, rodenou Veselovou a deťmi skrývať. Vo februári 1945 bol zaistený gestapom a uväznený v koncentračnom tábore v Novákoch. Za jeho činnosť v SNP mu prezident republiky udeli Pamätnú medailu. Po oslobodení nastúpil na pôvodné miesto v Ružomberku.

V nových podmienkach uplatnil svoj organizačný talent. Zabezpečil rozšírenie výroby novinového papiera a výrobu nových druhov papiera potrebných pre ostatný priemysel. Inicioval spôsob výroby, dovtedy vo svete neznámy, a to pri výrobe buničiny z bukového dreva s predhydrolyzou v Hencovciach.

Profesionálna činnosť profesora Kozmála bola ohodnotená hneď po oslobodení. Pre všetky ďalšie funkcie, ktoré zastával mal predpoklady vytvorené odborným vzdelaním, hlbokou znalosťou priemyslu a koncepciou ďalšieho technického rozvoja. Plne pochopil prvoradú úlohu skoncentrovania priemyslu papiera, ktorý bol do tých čias roztriedený na malé výrobne s neusmerneným individuálnym programom.

Pre vynikajúce organizačné schopnosti a rozhlad sa stal v máji 1945 správcom závodu Dynamit - Nobel v Bratislave, neskôr riaditeľom závodu Vistra. V novembri 1945 bol menovanývládou Československej republiky riaditeľom ústredného orgánu pre papierenský priemysel – 1. generálnym riaditeľom Československých závodov pre papier a celulózu. V decembri 1945 bol profesor Kozmál vymenovaný za mimoriadneho a v roku 1950 za riadneho profesora pre chemickú technológiu dreva na SVŠT.

Generálnym riaditeľom Československých závodov pre papier a celulózu bol profesor Kozmál až do roku 1951, keď bol na vlastnú žiadosť uvoľnený pre potreby Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave. Odvtedy sa profesor Kozmál venoval hlavne pedagogickej a vedeckovýskumnej činnosti. Z Ústavu chemickej technológie dreva, založeného v roku 1943, vybudoval v roku 1952 Katedru chemickej technológie dreva a chemických vlákien. Ústav a neskôr katedru viedol až do roku 1970, teda spolu 27 rokov.

Ako bývalý pracovník priemyslu úzko spájal spoluprácu školy s priemyslom a s výskumnými rezortnými ústavmi, pripravoval vedeckých aspirantov a usmerňoval výskumnú prácu na katedre. Pri založení Slovenskej akadémie vied bol menovaný jej členom korešpondentom. Na Slovenskej akadémii vied vybudoval a viedol Ústav technológie dreva a celulózy, z ktorého neskôr vznikov v roku 1953 chemický ústav. Prispel k založeniu celoštátneho drevárskeho výskumného ústavu (dnešný ŠDVÚ), z ktorého sa neskôr odčlenil a pričinením profesora Kozmála aj vznikol Výskumný ústav papiera a celulózy. V Českej republike sa podieľal na založení Výskumného ústavu pre papier a Výskumných ústavov lesníckych v Brne.

Okrem práce na vysokej škole zastával množstvo funkcií, či už v Slovenskej akadémii vied, Československej spoločnosti chemickej, Slovenskej chemickej spoločnosti, Slovenskom vydavateľstve technickej literatúry, odborových radách priemyslu, bol členom komisie pre techniku na udelenie cien, členom vedeckých rád viacerých závodov a výskumných ústavov.

Vysoká odbornosť profesora Kozmála bola ocenená aj v zahraničí, členstvom v zahraničných vedeckých spoločnostiach TaPPI (New York) a v Society of Chemical Industry (London).

V rokoch 1951 – 1956 bol dekanom Chemickotechnologickej fakulty a za jeho vedenia sa podarilo v krátkom čase postaviť budovu fakulty na Kollárovom námestí. V tom čase bola vybudovaná na fakulte aj Katedra ropy, procesov a aparátov a Ústav chemickej technológie kože.

Vo svojej vedeckovýskumnej činnosti sa profesor Kozmál zaoberal najmä problematikou základného výskumu dreva, morfológie dreva a jeho technického spracovania. Veľkú pozornosť venoval otázkam drevnej suroviny, najmä buka a rýchloraštícich drevín, ktorých význam aj dnes súvisí so zvyšujúcou sa potrebou drevnej suroviny. Výsledky svojej vedeckej a výskumnej činnosti zverejnili v pôvodných článkoch, patentoch a v mnohých verejných odborných prednáškach.

Napsal dvojdielnu vysokoškolskú učebnicu Výroba papiera v teórii a praxi, ktorá bola celoštátnou vysokoškolskou učebnicou a bola preložená aj do ruštiny, čím sa stala známa aj v ostatných štátach strednej a východnej Európy. Bol spoluautorom i celoštátej učebnice o technológii chemickej výroby, a to v časti Chemické spracovanie dreva.

Profesor Kozmál získal v medzinárodnom meradle vysoké uznanie za jeho vedecko-organizačorskú a pedagogickú prácu. V krátkom čase nadviazal spoluprácu s viacerými zahraničnými krajinami, ktoré aj osobne navštívil. Za svoju odbornú činnosť v priemysle, vedeckú a pedagogickú prácu na škole bol odmenený viacerými vyznamenaniami. Potrebné je najmä vyzdvihnutý jeho postoj k mladej inteligencii, snahu o najlepšie odovzdanie vlastných bohatých praktických a teoretických poznatkov mladým ľuďom, priateľský a ľudský vzťah k spolupracovníkom a k ostatným ľuďom a jeho zápal pre prácu.

Prevzaté a upravené s publikácie: Profesor František Kozmál.

Text a foto: Barbora Bocánová a Martina Tomaškovičová

MEDZNÍKY ŽIVOTA PROF. KOZMÁLA

- 5.11. 1901**
narodený v obci Chtelnica
1908 – 1920
školské roky v Chtelnici a Trnave
1920 – 1925
Česká vysoká škola technická a Prírodovedecká fakulta Masarykovej univerzity, Brno
1925
asistent na Ústave chemickej technológie potravín pri ČVŠT, Brno
1925 – 1927
pracuje v Žiline, Senici a v Chtelnici
1927 – 1937
závodný chemik, vedúci výroby celulózy Harmanecká továreň na papier
1937 – 1945
Slovenské papierne Ružomberok
1939 – 1943
prednáša na nižšej Priemyselnej škole celulózo-papiernickej v Ružomberku
1943
suplent a správca Ústavu chemickej technológie dreva na OCHTI SVŠT Bratislava
1944 – 1945
priamy účastník SNP, koncentračný tábor Nováky
18.7.1945
mimoriadny profesor
1945 -1951
generálny riaditeľ Československých závodov pre papier a celulózu v Prahe
19.9.1947 – 15.1.1948
technický riaditeľ závodu Vistra, Bratislava
27.9.1947
zakladateľ Československého štátneho výskumného ústavu drevárskeho, Bratislava
1951 – 1956
dekan Chemickej fakulty SVŠT
1952 – 1970
vedúci Katedry chemickej technológie dreva
9.11.1953
člen korešpondent SAV
1967
doktor technických vied (DrSc)
16.7.1970
úmrtie Bratislava
5.12.2011
premenovanie prednáškovej auly CH-16 na Aulu Františka Kozmála z príležitosti 100. výročia narodenia

Z apoštolského listu Benedikta XVI. Porta Fidei, ktorým sa oznamuje Rok viery.

**Porta Fidei
„Dvere viery“**

Apoštol Pavol nám umožňuje pochopiť túto skutočnosť, keď píše, že „srdcom veríme na spravodlivosť a ústami vyznávame na spásu“^(Rim 10, 10). Srdce dosvedčuje, že prvý krok, ktorý človek prichádza k viere, je Boží dar a pôsobenie milosti, ktorá koná a premieňa človeka až do samého vnútra.

V tomto smere je viac ako výrečný príklad Lídrie. Svätý Lukáš hovorí, že keď bol Pavol vo Filipách, išiel v sobotu ohlasovať evanjelium niekoľkým ženám; medzi nimi bola aj Lídria a „Pán jej otvoril srdce, aby pozorne sledovala, čo Pavol hovorí“^(Sk 16, 14). Dôležitý je význam ukrytý v tomto vyjadrení. Svätý Lukáš učí, že poznanie obsahu viery nestačí, ak sa potom srdce, skutočná „svätyňa“ človeka, neotvorí milosti, ktorá dodáva duchovný zrak umožňujúci vidieť do hlbky a pochopiť, že to ohlasované je Božie slovo.

Vyznávanie ústami zasa značí, že viera zahŕňa aj verejné svedectvo a angažovanie sa. Kresťan si nikdy nesmie myslieť, že viera je len súkromnou záležitosťou. Viera je rozhodnutím byť s Pánom a žiť s ním. A toto „bytie s ním“ vedie k pochopeniu dôvodov, pre ktoré veríme. Viera práve preto, že je aktom slobodnej vôle, si vyžaduje aj spoločenskú zodpovednosť za to, čo veríme. Na Turíce Cirkev jasne ukázala tento verejný rozmer viery a odvážneho hlásania vlastnej viery všetkým ľuďom. Práve dar Ducha Svätého jej dáva schopnosť plniť toto poslanie a posilňuje naše svedectvo tým, že ho robí úprimným a odvážnym.

Samotné vyznávanie viery je osobným a zároveň spoločným aktom. Prvým nositeľom viery je totiž Cirkev. Vo viere kresťanského spoločenstva každý prijíma krst – ktorý je účinným znakom začlenenia do ľudu veriacich –, aby mohol dosiahnuť spásu. To potvrzuje aj Katechizmus Katolíckej cirkvi: „Verím!: to je viera Cirkvi, ktorú každý veriaci osobne vyznáva, najmä pri krste. ,Veríme!: to je viera Cirkvi, ktorú vyznávajú biskupi zhromaždení na concile, alebo všeobecnejšie, liturgické zhromaždenie veriacich. ,Verím!: tak hovorí aj naša matka Cirkev, ktorá svojou vierou odpovedá Bohu a učí nás hovoriť: ,Verím!, ,Veríme!“^(KCK 67).

Možno konštatovať, že poznanie obsahu viery je základom toho, aby sme s ním mohli súhlasiť, teda si naplno svojím rozumom i vôľou osvojiť, čo predkladá Cirkev. Poznanie viery uvádzá do celku Bohom zjaveného tajomstva spásy. Daný súhlas zahŕňa aj to, že keď veríme, slobodne prijíname celé tajomstvo viery, pretože garantom jeho pravdivosti je sám Boh, ktorý sa zjavuje a umožňuje nám poznať jeho tajomstvo lásky.^(DV 5)

Na druhej strane nesmieme zabúdať ani na to, že hoci mnohí ľudia v našom kultúrnom prostredí sami v sebe nespoznávajú dar viery, predsa úprimne hľadajú konečný zmysel a definitívnu pravdu o svojej existencii a o svete. Toto hľadanie je autentickou „predhorou“ k viere, pretože pobáda ľudí na cestu, ktorá vedie k tajomstvu Boha. Sám rozum človeka má prirodzenú potrebu „toho, čo stále platí a trvá“ (Benedikt XVII. Príhovor na Collège des Bernardis). Táto potreba predstavuje trvalé pozvanie, nezmazateľne vpísané do ľudského srdca, vydať sa na cestu, aby sme streli toho, ktorého by sme nehľadali, ak by nám prv on sám nešiel v ústrety^(sv. Augustín, Vyznanie XIII, 1). Práve na toto stretnutie nás viera pozýva a naplno nás preň otvára.“

Benedictus PP XVI.

„Viera je základom toho, v čo dúfame, dôkazom toho, čo nevidíme.“^(Hebr 11, 1)
Viera nie je vylepšením života, ale jeho základ. Veriť znamená povedať

Bohu svoje „áno“, teda súhlasiť s Kristovým učením a žiť podľa neho. „Ak ste teda prijali Krista Ježiša, Pána, v ňom žíte: v ňom zakorenení a na ňom postavení, upevnení vo viere, ako ste sa naučili, a vynikajte vo vzdávaní vďaky!“^(Kol 2,6-7) Inými slovami: „Netvárte sa ako kresťania, ale budte nimi. Nehovorte o viere, ale žíte z viery.“

Viera je dynamický dar - môže rásť a rozvíjať sa, ale aj hynúť a celkom sa stratí. Závisí to od toho, ako sa človek o svoju vieri stará a rozvíja si ju. Vieri rozvíjame osvedčenými prostriedkami duchovného života: slávením a prijímaním Najsvätejšej Eucharistie, čítaním Svätého písma a rozjímaním nad Božím slovom, vrúcnou a vytrvalou modlitbou, ...

Prejavom viery môže byť aj prijať „všedný sivý deň“ a brať ho ako životný prieskor pre Bohom. Každý deň je neopakovateľný vzácny dar. Aj každodenné veci a udalosti sa z hľadiska viery môžu stať hlbokými a nádhernými. V rytmе prírody, v hre dňa a noci treba žiť všedný deň. Je našou súčasťou. Patrí k našej životnej ceste a k životnému štýlu.

Pápež Ján XXIII., ktorý mal povinnosť určiť viac než dosť, ponúka i nám radu, ako s pokojom zvládnuť nároky každého dňa: „Každý deň môžem žiť bez toho, že by som chcel naraziť vyriešiť problém svojho života.“ Celý život sa učí čo najplnešie žiť konkrétny deň. Bral ho ako dar z Božích rúk a krok za krokom, deň po dni kráčal životom. Svoje problémy odovzdával v modlitbe Bohu a vo chvíľach veľkej zaneprázdnosti stačila i krátka strelná modlitba. Pred problémami neutekal, ale snažil sa ich riešiť s pokojom v srdci.

Pápežov „Dekalóg pokoja“ je vhodný ako denný duchovný sprievodca. Pomôže nám reálne zvážiť svoje sily a využiť ich „iba dnes“. Predsavzatie len na jeden deň - odbremenejú, umožňuje stať sa pokojnejším. Rozhodnutie o tom, čo je dnes možné, môžeme pokojne vziať do vlastných rúk. A to, čo sa dnes ešte zdá nemožným, môžeme pokojne zveriť Bohu. Ved „deň za dňom žijeme v Božom náruči“, hovorieval Ján XXIII.

Iba dnes – vynasnažíme sa prežiť deň bez toho, že by som chcel naraziť vyriešiť problém svojho života.

Iba dnes – dám si veľmi záležať na svojom vystupovaní – na jemnosti spôsobov. Nikoho nebudem kritizovať, ba ani len nezatúžim druhých opravovať či polepšovať... iba seba samého.

Iba dnes – budem šťastný s vedomím, že som stvorený pre šťastie... nielen na druhom svete, ale už na tomto.

Iba dnes – prispôsobím sa okolnostiam a nebudem chcieť, aby sa okolnosti prispôsobovali mojim prianiam.

Iba dnes – desať minút zo svojho času venujem dobrému čítaniu. Ako je potrava nevyhnutná pre život tela, tak je dobré čítanie potrebné pre život duše.

Iba dnes – vykonám nejaký dobrý skutok a nikomu o tom nebudem rozprávať.

Iba dnes – robím niečo, do čoho sa mi nechce. Keby som sa cítil byť niečim dotknutý, urobím všetko pre to, aby to nikto nezbadal.

Iba dnes – urobím si presný program dňa. Možno sa ho nebudem celkom držať, ale urobím si ho. A budem sa chrániť zla: unáhlenosti a nerozchodnosti.

Iba dnes – aj keby okolnosti ukazovali presný opak, budem pevne veriť, že dobrotivá Božia prozretelnosť sa o mňa stará tak, ako keby okrem mňa nebolo na svete nikoho.

Iba dnes – nebudem sa báť. A najmä sa nebudem báť tešiť sa zo všetkého, čo je krásne, a veriť v dobro.

Mám možnosť po celý deň robiť dobre. Mohlo by ma znechutniť, keby som si myslieť, že dobro musím presadzovať po celý život.

(Zdroj: Johannes Haas: Iba dnes – Dekalóg pokoja Jána XXIII., LÚČ, Bratislava, 2000)

R. Nitran, farár

CHTELNICKÉ ZVONY

Na nebeský chrám a budúcu vlasť nás upozorňuje **kostolná veža**. Je to akoby ukazovák, ktorý nás usmerňuje na nebo. V kostolných vežiach bývajú umiestnené zvony, ktoré zvolávajú ľudí do kostola, vyzývajú nás k modlitbe, oznamujú radostné zvesti a sprevádzajú našich zosnulých na poslednej ceste.

Židia v Starom zákone oznamovali začiatok Božích služieb zvukom trúb. V časoch pravokresťanskej Cirkvi nebolo zvonov; nebolo možné ich používanie, nakoľko sa kresťania scházali v tajných miestach. Aby sa kresťania dozvedeli, kedy a kde sa majú konáť bohoslužby, mali na starosti diakoni alebo tzv. tajní hlásatelia. Keď Cirkve dosiahla slobodu, nastala potreba a nutnosť, aby sa zaviedol dajaký spôsob zhromažďovania veriacich na bohoslužby. V počiatkoch sa to robilo trúbou, neskôr pomocou kovových dosiek, drevenými palicami, ktorými sa klopal na dvere kresťanov a v kláštoroch sa búchalo na dvere ciel. Až okolo 6. storočia sa zvony objavujú v liturgii a to najprv v Galii a v Írsku. O používaní zvonov sa zmieňuje po prvýkrát sv. Gregor Tursky.

Nezvyklú symboliku zvonov najlepšie označovali náписy, ktoré lejári zvonov umiestňovali na zvnoch podľa želania tých, ktorí si zvony objednali: **Plebem voco, festa decoro, fulgura frango, mortuos plango** (zvolávam ľud, ozdobujem sviatky, rozhájam búrky, oplakávam mŕtvy); alebo **Laudo Deum verum, congregate, defunctos ploro, pestem fugo** (velebím pravého Boha, zhromažďujem duchovných, oplakávam mŕtvy, odháňam nákazy).

Zvuk zvonov človeku po celý život pripomína Boží hlas, hlas dňajúci myseľ k Bohu, hlas jeho služobníkov, ktorí pozývajú veriacich k modlitbe, niekedy hlas zobúdzajúci svedomie, varovný hlas, ale aj hlas prebúdzajúci radosť. Hlas zvonov prichádza akoby z vyššieho sveta do uší a srdca veriacich.

Naše chtelnické zvony (4 ks) zvonia v tomto čase:

12.⁰⁰ hod. každý deň; oznamujú poludnie, čas na modlitbu Anjel Pána.

15.⁰⁰ hod. každý deň; Pán Ježiš zomrel o 15.⁰⁰ hodine na kríži. Pre duše v tej chvíli vytryskol prameň života a otvorilo sa more milosrdenstva pre celý svet. V denníku sv. Faustíny čítame: „Vždy, keď budeš počuť, že hodiny odbíjajú tretiu, ponor sa celá do môjho milosrdenstva, zvelebuj a oslavuj ho, vyzývaj jeho všemohúlosť pre celý svet, a zvlášť pre úbohých hrievníkov, lebo v tejto chvíli je otvorené dokorán pre každú dušu (1572). Je to hodina veľkého milosrdenstva pre celý svet“ (1320).

17.⁵⁵ hod. **Po – Pia (So 06. 25 hod.; Ne 07. 30 hod. a 10. 00 hod.)**; začiatok modlitby sv. ruženca pred sv. omšou; zvolávanie na sv. omšu.

18.²⁵ hod. **Po – Pia (So 06. 25 hod.; Ne 07. 55 hod. a 10. 25 hod.)**; duchovná príprava na sv. omšu. Na sv. omšu prichádzam aspoň 5. min. pred začiatkom, aby som nevyrušoval počas slávenia a zároveň, aby som dokázal utísť svoje vnútro (myšlienky).

Počas premenenia: vrcholom sv. omše je **Premenenie**, kde sa sprítomňuje Ježišova obeta na kríži.

11. 09. 2012 sa začali práce na veži kostola a potrvajú asi 1 mesiac. Tri zvony boli odborne zvesené, demontované vešiaky a srdcia zvonárskou firmou: **ELMONT - A. Ivák**. Pohon našich zvonov je klasickým elektromotorom s prepínačom. Hlava zvonu je opatrená poháňacím kolesom s ozubením pre zúbky hnacieho motora, ktoré spôsobovali vibrácie potrhávaní.

Nový pohon bude najspoločnejšou technológiou pre zvonenie, ktoré spočíva v **bezkontaktnom snímaní polohy zvonu** pomocou indukčných sond. Riadiaca elektronika je navrhnutá tak, aby bola schopná riadiť činnosť motora v rozsahu **teploty od -35°C do +40°C**, pohon spoločne odoláva poveternostným podmienkam. **Mikroprocesor riadi činnosť triakov**, pomocou ktorých je ovládaný motor, čo na rozdiel od stykačov (ktoré majú pohyblivý kontakt) zaručuje bezproblémovú prevádzku. Po zapnutí zvonu elektronika pomocou sond testuje stav zvonu, t.j. či je zvon bez pohybu. To zaručí, že motor nedostane **protizáber**. Vplyvom tejto funkcie nemôže dôjsť k poškodeniu pohonu a vešiaka zvonu. Pre samotný pohon firma využíva **lineárny motor**. Pohon pomocou lineárneho motora nemá žiadne fyzické spojenie so zvonom (krútiaci moment je prenášaný na vešiak zvonu cez vzduchovú medzeru cca.:5 mm). Spomínaný pohon sa maximálne približuje k **ručnému ťahaniu zvonu** - jeho chod je pokojný a bez vibrácií. Ďalšou výhodou lineárneho motora je, že po vypnutí zvonu sa lineárny motor zmení na **brzdu**. Jemne zvon zastaví a zvon nezvoní dlho na jednu stranu.

Zvony sú osadené na vešiakoch, ktoré nevyhovujú dnešným normám a bezpečnostným predpisom pre vyhradené technické zariadenia. Tieto vešiaky budú vymenené za nové v zmysle predpisov a povolení technickej inšpekcie SR. Novovyrobený vešiak je uložený do vysokokvalitných dvojradových - výkyvných ložísk trojkovej rady, ktorá je zosilnená a bezúdržbová.

Zvony dostanú aj nové **srdcia**, popustené na spodnú hranicu tvrdosti a nastaví sa potrebná výška bitia srdca o zvon. Srdce sa o držiak pripevní pomocou hrubej kože, čo zaručí stabilitu a chod bez rôznych pazvukov. Pri zlom nastavení výšky bitia často dochádza k prasknutiu zvonu. A pri veľkom bočnom výkyve srdca sa zvon zbytočne ničí. Základná **drevená stolica** sa opraví a spevní, čo je potrebné pre dlhodobý a bezporuchový chod zvonov.

R. Nitran, farár

OKTÓBER - MESIAC SVÄTÉHO RUŽENCA.

Mesiac október neodmysliteľne dávame prílastok „ružencový“. I keď sa denne modlíme posvätný ruženec, október sa teší mimoriadnej úcte k Ružencovej Panne Márii. Pred každým tajomstvom, spevom „vijeme veniec“ z ruženca či už radostného, ruženca svetla, bolestného i slávnostného. Cez Božiu Matku si pripomíname život, utrpenie, slávne zmŕtvychvstanie, nanebovstúpenie i účinkovanie Pána Ježiša. A že je to modlitba i prosebná, svedčia o tom prosby za našu vieru, nádej, lásku, naše zmysly a vložená je i túžba po večnom spojení s nebeským Otcom.

Sv. Otec, blahoslavený Ján Pavol II. sa vyjadril, že ruženec je jeho najobľúbenejšou modlitbou. Aj mnohí jeho predchodcovia napísali o ruženci a násťojčivo žiadali veriacich, aby sa horľivo modlili túto krásnu modlitbu. Veľmi výstižné sú niektoré ich výroky:

- Ruženec je poklad všetkých milostí – Pavol V.
- Ruženec je nebeský prostriedok, ktorý vzdaluje od nás spravodlivý Boží

hnev – Gregor XIII.

- Ruženec je slávou Rímskej Cirkvi – Július III.
- Ruženec Panny Márie je najlepším prostriedkom na dosiahnutie dvojakého cieľa: dobre sa modliť a správne žiť – Pius V.
- Ruženec je najlepší liek proti chybám a náruživostiam – Benedikt XII.
- Ruženec je najúčinnejší prostriedok, ktorým možno premôcť hriech a nadobudnúť milosť Božiu – Gregor XIV.
- Ruženec je strom života, čo kriesi mŕtvy, uzdravuje chorých a udržuje pri sile zdravých – Mikuláš IV.
- Ruženec je najdokonalejším výrazom kresťanskej nábožnosti – Lev XIII.
- Zásluhou modlitby sv. ruženca dostáva kresťanský ľud každý deň nesmierne dobrodenia – Urban V.

Emília Piačková

PREČO SME 13.9. ŠTRAJKOVALI?

Celoslovenského štrajku učiteľov sa zúčastnili aj zamestnanci našej základnej školy. Mnohí sa pýtajú: „A načo?“

Každý človek má určité predstavy o svojej práci. Práca má človeka šlachtíť, povznášať, má byť prospešná pre iných. Práca v školstve má byť prospešná hlavne pre žiakov, deti, ktoré nám zverujú rodičia, aby sa dieťaťu dostalo to najlepšie. Práve vzťah učiteľ – žiak je pre vzdelanie dieťaťa určujúci. Školský systém potrebuje takých učitelia, ktorí by sa radi venovali svojej práci a odovzdávali vzdelanie ďalej. Takým je dobre ohodnotený učiteľ, taký má chuť do ďalšieho dňa.

Čo to znamená dobre ohodnotený? Kolko by ste dali človeku, ktorý vám postráži deti? Na googlei sú ceny za stráženie rôzne, ale... Učiteľ nie je strážca detí. On tie deti učí, vychováva, pôsobí, aby mohli životne ráť... Pripravuje ich na život! Musí vykázať výsledky svojej činnosti... Musí zvládnuť viacero detí naraz. (My rodičia vieme, že niekedy je dosť fažké zvládnuť aj dve – tri svoje deti.)

Škola však nie sú len učitelia. Deti trávia polovicu dňa v budove, o ktorú sa niekto musí starať: školník, upratovačky. Tí zabezpečujú, aby sa dalo učiť aj pri slabom svetle, nepolámanými pravítkami či neroztrhanými mapami; aby deti žili v čistom a upratovanom prostredí, veď prostredie vychováva. A keďže sme celý deň v práci, je celkom fajn, že deti sa môžu v škole aj nájetť. Jedlo je varené podľa noriem, to znamená, že nemusíme rozmyšľať, či majú zdravé jedlo. Uvedomme si, že mnohí z týchto, teda nepedagogických zamestnancov, nemajú ani minimálnu mzdu!

Všetci by sme chceli mať deti úspešné a dobre pripravené na život. Dnes to zamestnanci škôl robia, ale za to čakajú aj dobré ohodnotenie. Vyspelé krajininy, ktoré dnes nemajú katastrofický problém s krízou, už dávno investovali peniaze do vzdelávania. Ich výdavky do školského systému (v percentách HDP) sú oveľa väčšie ako na Slovensku. Uvedomili si, že výdavky do vzdelávania detí sa zúročia v budúcnosti. Čas im dal za pravdu. Na Slovensku už roky bojujeme za zvýšenie výdavkov do tohto rezortu, no nič sa nestalo. Preto, keď sa vyjednávania s ministrom školstva nepohlili ďalej, zvolili odborári formu štrajku.

Som veľmi rád, že veľa rodičov pochopilo tento druh protestu. Som rád, že ste nám fandili a nevyčítali ľakéto konanie. Budem nesmierne rád, ak tento deň štrajku nebude musieť zopakovať a kompetentní sa nielen zamyslia, ale aj budú konať v prospech zamestnancov škôl a v prospech Vašich – našich detí.

PaedDr. Andrej Hipík

AKO RIEŠIME VOĽNÝ ČAS DETÍ V ZÁKLADNEJ ŠKOLE

Aj v tomto školskom roku poskytuje základná škola možnosť vyplniť voľný čas detí v popoludňajších hodinách záujmovým vzdelávaním.

Okrem krúžkov ponúka štúdium v hudobnom, výtvarnom, tanecnom a literárno-dramatickom odbore CZUŠ sv. Gorazda, ktorá má v našej škole výčlenené priestory. Záujemcovia si môžu vybrať klasickú gitaru, elektrickú a basovú gitaru, keyboard, husle, bicie nástroje, spev, flautu, klarinet, saxofón, trúbku, kresbu, maľbu, počítačovú grafiku, animáciu, fotografiu, priestorovú tvorbu, klasický, moderný i ľudový tanec, divadlo. V snahe pomôcť omladiť a zachovať tvár chtelnickej dychovky, ktorá má v našej obci nezastupiteľné miesto pri rôznych sviatkoch, slávnostach a iných kultúrnych podujatiach, rozšírili v tomto roku ponuku o dychové hudobné nástroje.

Popoludňajší čas môžu žiaci zmysluplnie tráviť aj v školských záujmových krúžkoch prevažne športového, ale aj umeleckého a náučného charakteru, alebo využívať služby žiackej knižnice. Nie vždy sa nám však darí v tomto smere napĺňať predstavy detí či ich rodičov. Nie vždy sa im chce popoludní niečo robiť, niečomu sa priičí, niečo vytvoríť. Často sa stretávame s tým, že si nechcú dať organizovať svoju činnosť, alebo sa chcú iba uvoľniť, vyzrozprávať, lebo na vyučovanie, či v rodinnom prostredí na to nemajú priestor.

Dúfam, že sa nám spoločnými silami a jednotným pôsobením podarí odtrhnúť deti od počítačov a iných masovokomunikačných prostriedkov, od nekontrolovaného vyučívania po zákutiah obce a naučiť ich, že čas na svoje koničky a záľuby sa im v dospelosti bude hľadať oveľa ľahšie.

Anna Galbová

40 ROKOV NAŠEJ ZÁKLADNEJ ŠKOLY

3. septembra sa opäť otvorila brána našej základnej školy v obci a rozozvučal sa školský zvonec. Pre všetky školopovinné deti sa začal nový školský rok 2012/2013. Tento školský rok je pre našu školu rokom výročným. Pred 40. rokmi, teda v školskom roku 1972/73 odchádzali prví absolventi, ktorí ukončili povinnú školskú dochádzku v tejto škole. Sťahovanie do novej školy z bývalej starej školy, ktorá bola umiestnená v kašteli, sice prebehlo už v jarných mesiacoch 1972, ale celý školský rok bol ukončený až v júni 1973. Z toho dôvodu sme sa rozhodli vyhlásiť tento školský rok za Rok výročia našej školy. K pripomienutiu si tohto jubilea pripravujeme rôzne aktivity, ktorými by sme chceli verejnosti priblížiť život tejto ďôležitej inštitúcie v obci a zároveň osláviť jej výročie. Aké to budú aktivity budeme informovať priebežne počas tohto školského roku. Určite chceme usporiadať výstavu výtvarných prác našich súčasných, ale i bývalých žiakov. Veď výtvarné umenie je neodmyslitelné spojené s našou školou. Ďalej to bude výstava fotografií, ktorou by sme chceli zdokumentovať tých uplynulých 40 rokov. Ale i iné zábavné podujatia, ktoré presvedčia verejnosť o tom, že život v škole nie je len nudné učenie, ale aj tvorivá zábava. Veríme, že všetky podujatia budú úspešné a možno Vás priviedú i k nostalgickému spomínaniu na tie krásne študentské časy, ktoré ste prežili v tejto či inej škole.

Mgr. Ružena Lukačovičová
riaditeľka školy

ZLODEJ MRTVOL

1. kapitola – Les

Ahoj, ja som Viktorie a kamarátim sa s Martinom, Michalom a mojím bratom Viljamom. Sme najlepší kamaráti, bývame blízko seba a zároveň pri Veľkom lese, ktorý nemá dobrú povest. Raz sme sa s chalani rozhodli, že utečieme zo školy.

Pobalili sme si tašky a každý musel mať so sebou vodu, jedlo, zápalky a čo bolo ešte treba. Ja a Viliam sme nemali problém ujsť na dva týždne, lebo naši boli odcestovaní. Všetci sme sa stretli pred Michalovým domom. Vošli sme do lesa.

Nebol taký strašidelný ako to druhí popisovali. Šli sme hlbšie a hlbšie a zrazu sa pred nami zjavili postavy, ktoré boli ozbrojené. Pred nimi bol nápis: „Bojuj!“ Ja s Viljamom sme odstúpili a povedali sme si, že nikam nejdeme. Ostali len Michal a Martin, zodvihli zbrane a začal sa boj. Martin trafil dve postavy a Michal štyri, ale ani chalani nevyšli bez následkov. Martin bol len trocha porezaný na líc a stehne a Michal mal pooodierané ruky a nohy.

Zrazu sme počuli za nami neznáme kroky, pozreli sme sa za seba a zbadali sme veľkú bránu a krásny veľký hrad, ktorý mal aspoň milión malých vežičiek. Šli sme sa pozrieť za hrad.

Našli sme cintorín a tam vlkolakov. Rýchlo sme sa schovali za hrob, na ktorom bolo napísané: Margita Mulerová. Pár vlkolakov behalo asi desať metrov od nás a ja som sa tak bála, že som vykrikla: „Áááá!“ Počuli nás, tak sme utekali k hradu, aby nás nechytili. Martinovi sa niečo nepozdávalo, opýtal sa „Kde je Viliam?“ A v tom som počula tiché výkriky ženy.

Šli sme do hradu, a keď sme sa ocitli vo veľkej predsiene, počuli sme zavíjanie a ozývali sa tam hlasy, ale nik tam neboli. Bolo cítie chladný vánok, začali plieskať všetky okná a blikat svetlá, predmety sa začali vznášať. Bolo tam aj veľké schodisko. Začali sme kráčať po ňom, čím sme šli vyššie, tým väčší bol hluk. Všetky predmety porozbíjali sa. Pozreli hore a Držal ho nejaký muž, podrezaný krk. Chcel štvrtého poschodia. Netopiere a muž sa nechal.

č o s a
vznášali popadali a
Potom sme sa uvideli sme Viliamom.
ktorý nemal oko a mal Viliamom zhodil z
V tom vyleteli srtatil, ale Viliamom tam

2. kapitola - Záhadná babička

Viliam nám povedal, ktorou stranou išiel muž. Zastali sme pri stene, ktorá mala v sebe rôzne tvary. Medzi nimi boli písmená, tak som sa pustila do ich vylúštenia. Bolo tam napísané: Všetky trojuholníky postláčaj! Keď som to vykonala, premiestnili sme sa do inej miestnosti.

Bolo tam zviera s troma hlavami a sme prešli okolo. Za zvieracom boli Bola tam stará babička a pýtala sa nás, robíme. My sme odpovedali, že me. Aj nás zaujímalo čo tu robí ona. Žije už 60 rokov a či nám môže pomôcť. Kde začať? Porozprávala nám, že jej teta bola Margita povedala, aby sme išli tými dverami. Keď sme vyšli, pozrela som do mapy a našla som na nej most, ktorý nemal názov.

krídłami. Potichu dvere. Vošli sme. čo tu netuší Povedala, že tu Súhlasili sme, ale teta bola Margita p o t o m n á m povedala, aby sme išli tými dverami. Keď sme vyšli, pozrela som do mapy a našla som na nej most, ktorý nemal názov.

Viliam sa uškrnul a zašeptkal: „Bojím sa!“ Michal zatiaľ zistil, že most nie je stabilný, a preto by sme mali prechádzať zliahka a po jednom. Michal išiel prvý, potom Viliam, Martin a nakoniec ja. V momente som zdrevenal. Chalani na mňa začali kričať, aby som prešla, ale ja som nevnímať, lebo som vo vode uvidela tvár, ktorá ma príťahovala a šepkala: „Skoč do vody!“ Neodolala som, a tak som sa pomaly nahýbala smerom do vody, ale vtom ma niekto okríkol: „Viktória, pohni si, most pod tebou sa láme!“ Padla som do vody. „Ja neviem plávať!“ zakričala som. Martin za mnou skočil do vody. Keď ma vytiahol z vody, hneď sa ma pýtal: „Prečo si nás nevnímať, veď sme na teba kričali?!“ A hneď som začala rozprávať, čo som videla.

Potom sme narazili na nejakého netvora, ktorý sa nás pýtal: „Čo sa tu len tak potulujete, veď vás môžu chytiť vlkolaci!“ Obzeral si nás a nakoniec sa opýtal: „Vy ste tá slávna päťka?“ My sme sa začudovali a Viliam prikývol. „Ale kde je ten piaty?“ čudoval sa netvor. Dal nám batohy, v ktorých bolo veľa zbraní a toľko vecí, že som neverila, ako sa tam zmestia. Boli tam topánky, ktoré vedeli ľudí nadnášať. Keď si všetci obuli topánky, pokračovali sme v ceste.

DORAST IDE PRÍKLADOM

Súťažný ročník 2012 sa už prehupne do svojej druhej polovice. Po ôsmom kole je na tom najlepšie mužstvo dorastu, ktoré je na 7. mieste a patrí svojim prístupom a dochádzkou medzi najlepšie. Našim žiakom sa teraz bohužiaľ nedarí, ale nevzdávaj sa a bojujú ďalej. Z mužstva odišlo veľa dobrých hráčov a tak sa menšia časť na čele s kapitánom Denisom Kyselicom musí snažiť. Držíme im palce. Mužstvu A sa darí doma, horšie je to vonku. Na hody sme porazili Dolný Lopašov 3:0 a

chceme vyhrávať ďalej. Najstaršiemu mužstvu pomáhajú aj dorastenci J. Slabý, O. Zemko, E. Bašnák. Kapitán mužstva M. Blažko sa nechal počuť, že ak by sa mužstvo zlepšilo v tréningovej dochádzke, tak by víťahy prichádzali častejšie. Mrzí nás odchod niektorých hráčov, ale veríme, že aj napriek tomu víťazstvá prídu. Športu zdar!

Roman Bolla

- Hore zľava: R.Bolla, P. Pasztor, M. Tomašovič, P. Pastor, J. Slabý, E. Bašnák, P. Fekete, M. Turanský, P. Kalaš, M. Blanárik, T. Pivko
- Dole zľava: R. Chrvala, M. Kadúc, J. Hlúch, F. Tomáška, O. Zemko, M. Bašnák, M. Bašnák, D. Zemko, B. Pasztorová

STRELECKÉ PRETEKY

Poľovnícka spoločnosť Hájik – Kriváň Chtelnica, Nižná a Dolný Lopašov dňa 30.6.2012 usporiadala jubilejný 40. ročník Verejných streleckých pretekov o putovný pohár na 15. vrhačkovej batérii na strelnici v Chtelnici. Preteky sa konali za veľmi pekného slnečného počasia s účasťou 26 streľcov zo širokého okolia. Pätnásť streľcov dosiahlo plný počet -75 zásahov, pre ktorých usporiadatelia pripravili hodnotné ceny.

V rozstrele mal najlepšiu mušku Ľudovít Beňo – Hlohovec, na ďalších miestach skončili Daniel Prekop – Dolné Voderady, Juraj Maráček – Jalšové, Erik Trautenberger – Kočovce, Ladislav Borák – Bratislava, Juraj Blahuta – Pečenády, Andrej Tóth – Galanta, Ľuboš Polelka – Hájske, Ivan Chobot – Bratislava, Juraj Bumbál – Čachtice, Anton Hromek – Hlohovec, Ivan Pisca – Podolie, Peter Zachar – Malženice, Jozef Mikuš – Jaslovské Bohunice, Jozef Bartal – Kuklov.

Strelecké preteky v Chtelnici sa konajú v peknom prostredí na úpätí Malých Karpát, preto sú medzi streľcami veľmi populárne, o čom svedčí počet pretekárov a vypredané súťažné položky.

Domáci poľovníci pre súťažiacich a hlavne spoluobčanov pripravili bohaté občerstvenie, podávali guláš z diviny, živánsku, karbonátk, vyprážané pstruhy, nealko nápoje a kvalitné sudové vína. A za sprievodu hudby si mohli návštěvníci aj zatańovať.

• Dekorovanie víťazov

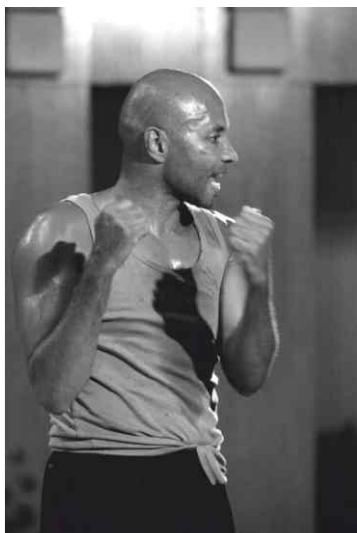
Ivan Cisár

YOGA S FREDYM

To, že už vyše roka prebieha v Chtelnici cvičenie jógy, už veľa ľudí vie. Teší nás, že ku skalným cvičiacim sa skoro vždy príde pozrieť aspoň jeden nový zvedavec. Toto cvičenie vedie Lucia Lužinská, ktorá sa nám minulý rok prihovárala prostredníctvom našich novín. Vyzdvihovala, aké je dôležité starať sa nielen o svoje telo, ale aj dušu. Dnes môže väčšina z nás povedať, že nám jóga ako taká v mnohých veciach pomohla. Hlavne čo sa zdravotných problémov týka. Ak by niekto ešte nevedel, cvičením jógy si človek môže zlepšiť nielen kondíciu, ale stratia sa bolesti hlavy, chrbtice, klíbov a dokonca pomáha aj pri astme či stresoch. Lucia sa okrem iných svojich aktivít učila a stále učí tajomstvu jógy v centre, ktoré vedie Fredy Ayisi. 14. júla sa u nás v kultúrnom dome uskutočnilo cvičenie, ktoré viedol práve Fredy. V prvej časti stretnutia sme si zacvičili jógu, po nej nám Fredy, Lucia a jej priateľ Boris úžasne zaspievali mantry, no a nakoniec sa všetci mohli vybúsiť na tae-be. Organizátorkám a hlavne Lucii patrí veľká vďaka za akciu a tešíme sa na budúci rok!

Petra Machová

foto: V. Lužinský, Vrabelová

REKONDIČNÝ POBYT

Veľačká som počula hlásieť v obecnom rozhlase, že Miestna organizácia zväzu invalidov organizuje výlety, zájazdy a rôzne akcie. No neverovala som týmto oznamom pozornosť i napriek ich kladnému hodnoteniu zo strany zúčastnených. Ako sa vrváv: „dozrel čas“. Tak som sa i ja s manželom prihlásila na rekondičný pobyt v termíne od 2. do 9. 6. 2012. Tohto roku to bol hotel MAS – Sezimovo Ústí (južné Čechy). S blížiacim termínom som sa veľmi tešila a zároveň pociťovala obavy ako to všetko dopadne.

Ked prišiel deň „D“ na námestí čakal účastníkov autobus z Českého červeného kríza, ktorý nás spolu s delegátkou pohodlne priviezol do cieľa rekondície. Tu som sa nastačila diviť, ako bolo všetko zorganizované. Ešte aj batohinu nám priniesli na izbu. Ubytovanie bolo pekné. Všade vládla pohoda. Na nudu neboli vobec čas, lebo každodenný dobrovoľný program všetkých akoby spojil v jeden celok.

Okrem iného programu sme absolvovali I výlety do starobylých miest ako je Tábor. Tu ma na námestí zaujala okrem iného socha Jána Žižku, ktorý drží palcát smerom dolu. Všade inde je znázornený so vztyčeným palcátom. To preto, lebo všade inde prichádza s útokom len domov s pokorou. V Sezimovom Ústí sme mohli vidieť Pamätnú izbu, vilu i hrob československého prezidenta Eduarda Beneša. Ďalšie dni nasledovalo mesto Písek – Podolský most a pozvanie na kávu. Veľmi pútavý bol i zámok Hluboká nad Vltavou. Neobišli sme ani Jadrovú elektráreň Temelín, kde nám v informačnom centre boli poskytnuté informácie o využití jadrovej energie a jej bezpečnej prevádzke. Nemenej zaujímavým bolo i mesto České Budějovice. Ďalší deň nasledovala Obrataň s nástupom na úzkokolajový vláčik do Kamenice nad Lipou a odtiaľ smer Jindřichov Hradec. Kto mal ešte sily mohol sa koncom rekondičného pobytu prejsť na zrúcaninu Kozí Hrádek.

Blahodarné účinky rekondičného pobytu nenechali na seba dlho čakať. Bol to veru dobrý nápad na rekondícií svaly napäť. I keď sme boli trošku unavení, nejeden to vrváv. Isli sme sem s presvedčením, že procedúra to správí. Deň za dňom sme dobre žili v bazéne sa osviežili. Procedúry všetkým osozili. Pri bowlingu si poradili a na spoločenských večeroch sa pobavili.

Zároveň chcem v mene všetkých „účastníkov zájazdu“ podakovať p. Irénke Noskovičovej a p. Pavlovi Cibrínovi, že taký skvelý rekondičný pobyt zorganizovali.

text a foto: Darina Krajčovičová

DÔLEŽITÉ TELEFÓNNE ČÍSLA

Elektrina – hlásenie poruchy z celého Slovenska **0800 111 567**

Voda – hlásenie poruchy **033 596 61 82**

Plyn - poruchová linka **0850 111 727**

Polícia 158

Záchranná služba 155

Hasičská služba 150

Linka 112 - jednotné európske číslo tiesňového volania

Obecný úrad

033/779 41 25, 779 42 05

Detské zdravotné stredisko

033/779 42 11

Ambulancia zubného lekára

033/779 42 14

Lekáreň

033/779 42 60

OTVÁRACIE HODINY POŠTY Chtelnica

Po 7.30 - 11.30 14.00 - 15.30

Ut 7.30 - 11.30

St 7.30 - 11.30 14.00 - 17.00

Št 7.30 - 11.30 14.00 - 15.30

Pia 7.30 - 11.30 14.00 - 15.30

ORDINAČNÉ HODINY VŠEOBECNÉHO LEKÁRA

MUDr. Lucia Gajdošová

sestricka: Anna Matejovičová

PO 07.00-13.00 ambulancia

Ut 07.00-13.00 ambulancia

St 12.00-16.00 ambulancia

Št 07.00-13.00 ambulancia

Pia 07.00-11.00 ambulancia

objednať sa môžete na t.č.: **033/779 41 18**

ZBERNÝ DVOR

Streda

13.00 - 18.00

Sobota

08.00 - 14.00